

CRONICA SPORTIVA

Duelul

(Urmare) de DINU GESIANU

Da! fiind influența Bisericii, s'ar fi putut crede că obiceiurile vechi, sever prohibite, aveau să dispară; deloc! De aceea regele Henri II a autorizat lupta, faimoasă în analele duelului, între Iarnaș și La Châtaigneraye chiar în prezența sa.

Henric IV, speriat de secerarea că producția duelului printre nobilii — cronicarul L'Estolle afirmă că în răstimpul a 10 ani ar fi fost omorâți 7000 — deo în anul 1602, îl ordonă să pene capăt răzului ce el numea „o enormitate a crimei”.

Sub Ludovic XIII, chiar din primele timpuri ale domniei, sebotia duelului luă o extensiune formidabilă, dar mâna de fer a cardinalului-ministru Richelieu reuși a pune frâu îndrăstănelor sfidătoare ai ordinelor regale grație unor exemple de un autoritarism nemilos.

Richelieu nu se codi a ordona decapitarea câtorva nobili, chiar dintre fruntași ai aristocrației, și prin acest fel de se bărbă și de uni adversari cari prea căutau a-și sta în cale... În ceoace privește spadatul de rând, lor nu li se făcea cinstea de a li se țifa capul, ci li se aplica mari amenzi cari sporau veniturile spitalului „L'Hôtel Dieu”.

Strămăcia regală, sau mai bine zis a Cardinalului, fu îndulcită prin edictul din anul 1628. Într-adevăr, pedeapsa cu moartea nu se aplica decât în caz de recidivă în neocotirea voinței suveranului; de asemenea și aveau nu mai era confiscată decât a treia parte și se ertau „crimele din trecut, roând cu pabililor buna lor faimă și reputație, asemeni și bu urile chiar și a celor condamnați de curțile noastre judecătorești în confamație. Richelieu arată, în „Memoriile” sale că această jumătate de ertare și această îndulcire se impuneau „fiindcă asprimea pedepselor și a edictelor le făcuse de neobservat”. Totuși, delictivii perdeau posesiunile la cari aveau dreptul și stăruie la ocupare.

(Va urma)

*) Vezi „Adevărul Literar și Artistic” din 19 și 26 Noembru 1922.

Știri diverse

Lucien Gaudin, campionul lumii — fără umbră de discuțiune — al amatoriilor de scrimă cu floarea ori cu spada, va avea în seara de 21 Decembrie, la Paris, ca adversar pe cel mai tare dintre tinerii profesori francezi, pe Bénétou. — dar lupta va fi un asalt amical și căt mai academic, iar nu un „match” cum se crede la un moment dat.

În trecut vom aminti că Beneton pe când era la celebra școală de scrimă de la Joinville-le-Pont, a fost elevul marelui nostru profesor Simon Lachère, atunci profesor-sef la cea instituție și azi profesor-sef la Institutul National de Educație fizică din București precum și la Clubul Automobil Regal Român și la Cercul Scrimel.

Puternica grupare engleză „National Cross Country Union” a hotărât: (18 Noembrie) campionatul ei oficial cu începerea dela 1924 va fi rezervat numai englezilor și „first-claim”-ilor adică celor alții cari vor fi indicați de cluburi că au debutat la ele în cariera atletismului.

Johann Weissmüller, celebrul innotător austro-american, seie un fenomen din ce ce mai interesant... Detinător a 14 recorduri mondiale pe data de 31 Octombrie, el și-a însușit la 1 Noembrie un al 15-lea record (la Milwaukee) și anume: 100 metri înnot pe spate în 1 m. 12 sec. 3/5 (precedentul record era detinut de famosul hawaian Warren Koolaha cu 1 m. 14 sec. 2/5 încă din August 1920).

Championatul lumii de tenis pe teren acoperit vor avea loc în campionatului Februarie 1923 la Barcelona (Palacio de la Industria) sub auspiciile Asociației de Tenis din Catalonia.

Rodemacher, cel mai bun innotător german, participând la un concurs de înnot la Amsterdam, a stabilit un nou record al lumii: 200 m. „brase” în 2 m. 54 sec. 2/5 (vechitul record oficial era detinut de englezul P. Courtman încă din Iulie 1914 cu 2 m. 56 sec. 2/5).

Amatorul Danemaring jucând contra campionului Olandez (12—21) Bos, la Haga, a stabilit un nou record al lumii pentru vater: 226 puncte dintr-un tac la cadrul.

Automobilism

Duminică 19 Noembrie a avut loc pe circuitul Madonna (Silia) celebra competițiune „Targa Florio”. Creația în 1905 de cavalerul Vincenzo Florio, această „cupă” conform regulamentului ei special, va fi pusă în joc numai de 7 ori și va deveni proprietatea fabricii de automobile care o va fi câștigat-o de mai multe ori în acest timp. Până anul acesta palma mare a urmat următorii: 1905: Itala (Ranzio); 1908: Isotta Fraschini (Milnoia); 1908 și 1914: Fiat (Felice Nazzaro); 1921: Bollet (Goux).

Parcursul total al cursul este de 432 km. (de 4 ori circuitul Madonna, 4 x 108 km.) și este extrem de dificil din cauza neuniformității coșturilor (pe 108 km. sunt numai 13 km. în linie relativ dreaptă — între Campofelice și Cerda — iar încolo aproape la fiecare o sută metri câte o colitură).

Recordul vitezei stabilit pe acest circuit este: 108 km. 1 oră 37 m. 37 sec., adică o medie de 66 km. 300 m. pe oră, iar pe întregul parcurs 6 ore 50 m. 50 sec. adică o medie de 63 km. 100 m. pe oră.

Învingătorul de anul acesta a fost A. Bollet care pilota un automobil Peugeot (media realizată a fost 69 km. 450 m. pe oră); al doilea — la o oră interval — s'a clasat Socrate (Suzuki) și al 3-lea M. Béquet (Peugeot). Restul concurenților a abandonat.

Boxă

Veteranul campion englez Dick Smith a învins de curând la Londra pe australianul George Cook la a 15-a reprisă.

La Liège Deves — campionul Belgiei — a învins la a 12-a reprisă pe Francis Charles campionul Franței.

Porcher învingând (Noembrie) pe Brévières (Knock-out, la Paris) a obținut titlul de campion al Franței (profesioniști) pentru categoria „mi-moyens”.

În aceeași seară Prunier a învins tot prin „Knock-out” pe Balsac devenind astfel campion al Franței categoria „moyens”.

Ciclism

Bavandke și Bakker, formând echipă au stabilit pe velodromul „Pont Magnan” la Nisa, un nou record al lumii: 43 km. 400 m. în o oră (vechitul record era al echipei Chacque-Evrand 1920 cu 45 km. 015 m.); în plus ei au stabilit și un nou timp-record pentru 50 km. și anume 1 oră 7 m. 22 sec. 2/5 în loc de 1 oră 9 m. 44 sec. cât era recordul din 1921 al echipei Choque-Velllet.

După urma curselor de fond cari s'au succedat câte-va luni în gir la New-York, rezultatul clasării concurenților—acum s'a închis asiniuna ciclistă de toamnă—este următorul: Chapman (201 p.), Clarence Carman (193 jum. p.), Vincent Madonna (167 p.), Victor Linart (143 p.), Frank Corry (129 p.), Jules Miquel (111 p.) etc.

Al 18-lea „ocel al Lombardiei” a avut loc pe ziua de 3 Noembrie. Parcursul lung de 251 km. airăse cel mai de seamă atleți ai echipei Italian. Învingătorul a fost formidabilul Girardengo; el a parcurs cei 251 km. în 9 ore, dar Azimil îl urma cu 30 cm. întârziere, Aymo cu 2 metri etc.

Palmarele se stabilește astfel: 1905: Gerbi 1913: Bordin 1906: Brambilla 1915: Belloni 1907: Garrigou (fr.) 1916: Torricelli 1908: Faber (luxemburg) 1917: Thys (belgian) 1909: Genuolo 1918: Belloni 1910: Michelotto 1919: Girardengo 1911: H. Pellissier 1920: H. Pellissier 1912: Oriani 1921: Girardengo 1913: H. Pellissier (fr.)

Competițiunea denumită „six days”—inventată de americani și imitată apoi în mai toate capitalele cari posedă un velodrom —reapare și anul acesta de cum se apropie iarna. Prima care a avut loc din totul după același calod este aceea dela Gand și echipe învingătoare era compusă din concurenții profesioniști Egg-Mareel Buysse.

Carn în aceeași și lua sfârșit o competițiune identică la Chișinău. Echipe Goulet-Koekler și-a atribuit victoria parcursând 3861 km. 600 m., s'au clasat apoi echipele Coburn-Lands, Hanley-Thomas, Horan-Fitzsimons, etc. la intervale de puncte mai mult sau mai puțin mari.

La Paris (velodromul Buffalo) a avut loc de curând o competițiune pe echipe de 2 care a ținut 24 ore. Rezultatul a fost următorul: 1) Arie-Van Kempen (belgo-olandez) parcursând 823 km. 605 m., media orară 34 km. 705 m. 2) Vanderhove-Bertand (francezi); 3) Pagnoul-Duray (belgieni); 4) Dupuy-Tollbeek (franco-belgian); 5) Egg-Godivier (stăvilan-francez), etc.

Recordul acestei competițiuni a fost stabilit în 1913 de o echipa franceză Hourlier-Gomès: 873 km. 490 m.

Foot-ball Associație

Urmile rezultate din Franța (12 Noembrie): Olympique Invinge F. C. Lézailois (2-1); Red Star Invinge A. S. Francaise (3-1); C. A. S. G. Invinge Racing C. Fr. (4-2); Stade Français Invinge Galia (2-0); Racing C. Roubaix Invinge O. Lille (3-0); Stade Roubaixien și S. C. Tourcoing (2-2); A. S. Strassburg Invinge F. C. Bischwiller (3-0).

Spania: Barcelona Invinge Espanol (1-0); Europa Invinge Athletic (2-1); Tarrasa și Espana (1-1).

Duminică 19 Noembrie nu a avut loc în Luxemburg nici un „match” oficial din cauza grevei arbitrilor, delorită necuvinței unor cluburi.

La Barcelona, echipa reprezentativă a Cataloniei a învins pe cea a provinciei Gulpuzcoa (3-0) pe ziua de 19 Noembrie.

Foot-ball Rugby

Iată ultimele rezultate din Anglia: Guy's Hospital Invinge Coventry 12-3; Harlequins Invinge Richmond 23-6; Northampton Invinge London Welsh 5-0; Gloucester Invinge Devonport Services 6-5; Swansea Invinge Neath 11-9; Plymouth Albion Invinge Old Blues 21-8; United Services Invinge London Scottish 22-5; Blackheath Invinge Oxford 13-7; Bristol Invinge Rosslyn Park 34-11; Bath Invinge Llanily 9-8; Leicester Invinge Cambridge 15-6; Pontypool Invinge Bridgend 10-3; Cardiff și Newport 0-0.

Ultimele rezultate din Anglia: 23-0; Cardiff U. Invinge London Scottish (23-10); Cardiff Invinge Penarth (32-3); Richmond Invinge Oxford U. (11-8); Section Paloise și Biarritz Olympic (0-0); Stade Océane Invinge Auch (9-5); Stade Bordelais Invinge Stade Français (7-5); Avignon Bayonnais Invinge Moulon (27-3); U. S. Perpignan și A. S. Carcassonne (0-0); Stade Toulousain Invinge St. Gaudens (6-5); T. O. E. C. și Pamiers (3-3); Montauban Invinge Castres, (5-3).

Ultimele rezultate din Franța: F. C. Grenoble Invinge C. S. Chambéry (35-0); R. C. Toulon Invinge Aix (9-0); U. S. Daquoise Invinge Le Boucau State (3-0); Section Paloise și Biarritz Olympic (0-0); Stade Océane Invinge Auch (9-5); Stade Bordelais Invinge Stade Français (7-5); Avignon Bayonnais Invinge Moulon (27-3); U. S. Perpignan și A. S. Carcassonne (0-0); Stade Toulousain Invinge St. Gaudens (6-5); T. O. E. C. și Pamiers (3-3); Montauban Invinge Castres, (5-3).

Marele „match” pentru campionatul Parisului care punea în 12 Noembrie față în față echipele Olympique și Racing Club de France a fost spre bucuria spectatorilor o ușară victorie (16-3) pentru aceasta. „Match”-ul a avut loc în fata unui public extrem de numeros pe terenul stadionului Bergerye.

Alte rezultate mai sensaționale au fost: Stade Français Invinge Paris Univ. (18-0); U. S. Cognac Invinge S. A. Rochefort (7-6); Dax Invinge Hendaye (5-0); Carcassonne și Biarritz (0-0); Perpignan Invinge Narbonne (16-0); Lourdes Invinge Bordenax E. C. (6-0); Pau Invinge St. Gaudens (9-3); Stade Toulousain Invinge Tarbes (9-0); Boucan Stade Invinge C. A. Béglais (3-0).

Scrimă

Interesanta competițiune de spadă denumită „Prix H. G. Berger” (după numele fostului campion și căpitan al echipei naționale franceze) a fost câștigată (Paris, 12 Noembrie) de tânărul Rossignol; s'au clasat apoi și în ordine de Craeker (învingătorul din 1921), Billard, Ghisul, Mareot, etc. Juriul a fost prezidat de impecabilul arbitru d-l A. Lajoux.

Roger Ducet, simpaticul amator parizian, unul dintre cei mai tari scrimeri francezi, a câștigat (16 Nov.) frumescul „challenge” pentru floarea oferit de ziarul „Le Matin” (el mai doține și cupe „challenge” pentru spadă, oferit de același ziar).

Tennis

Reputatul profesor Darcoural (francez), campion profesional al lumii, a învins la Paris (6-1, 6-4, 6-2) pe Albert Burke, campionul Englezilor.

Finala în vederea „cupei Gault” (Tournoi de la Toussaint) care a avut loc la Paris nenumărați jucători cu o bună reputație, a fost disputată între Duponi și Conitoux; primul năpăta în vintus (6-4, 6-4, 6-4) pe Conitoux. Probe dublu-mixt a reușit echipei D-na Golding-Conitoux asupra echipei D-na Billout-Borotra (1-6, 6-1, 7-5) iar aceea dublu-doamne echipei D-nele Golding-Vauvassard.



NOTE ASUPRA ȘTIINTEI ȘI MORALEI

Relativitatea socială

de L. FLORIN

— „Ah, dacă imperiile, titlurile, funcțiunile, strigă prințul Aronjonul, nu s'ar obține prin corupție, dacă onorurile n'ar fi cumpărate decât prin merit, căți din cei cari merg goi n'ar fi îmbrăcați, căți din cei cari comandă n'ar fi conduși! Căți înșoșire nu s'ar găsi în mările și căți îndălțime în aparența înșoșire!” SHAKESPEARE („Negustorul din Veneția”)

Să ne obișnuim a cunoaște lucrurile și oamenii sub toată raporturi. Despre relativitatea perspectivelor sociale ne vom ocupa în alt capitol.

RELATIVITATEA LOGICEI

Se vorbește des despre „logici” și „nelogici”. Care este însă rațiunea logiceii în sine? Nu cumva să căutăm în dicționare enciclopedice, unde veți găsi cele mai neologice definiții ale logiceii.

Logică nu trebuie confundată cu dialectica. E drept, dialectica pură a fost un fel de „gimnastică intelectuală” a cugetărilor vechi, după cum ne spun sociologii moderni. Un metafizician, Pangloss, profesor de teologie la nu știu care universitate de pe planetă, considera că „nasul oamenilor e făcut pentru a purta ochelari”. Te pomenești că are dreptate bietul logician!

Ar fi multe de spus cu privire la logica inductivă a lui Stuart Mill și mai multe s'ar putea scrie despre logica deductivă, etc. Toate acestea sunt rezervate într-un capitol special unde vom da o importanță deosebită logiceii supreme a Științei. Din nefericire intelectualii noștri nu prea sunt în curent cu logicele noi, cum sunt bunăoară logica lui Russell și logica la Hilbert expuse într-un chip atât de popular de profesorul Henri Poincaré într-una din operele sale „Science et Méthode”.

Cine să-și mai bată capul la noi să-l citească pe H. Poincaré, când sunt atâtea teatre și reviste literare! Vom vorbi noi la timp de aceste logici și de mănăstirea Teorie a zigzagurilor lui Russell („The zigzag theory”). Deocamdată cerc să pregătesc măcar într-un mod superficial și curios și răbdătorilor cititor care va îndrăzni să citească lungul acestui de cronici ale Relativității sociale, fără să dezerteze.

GEOGRAFIA RAȚIUNEI

Am promis în cronica precedentă că vom plimba puțin cu titorul prin purgatoriul lui Kant. Acei cari l'au citit pe Kant — și firește nu 90 la sută din populația țării l'a citit — nu mai au nevoie să citească cele ce urmează. Cum însă la noi se pot găsi licențiași și licențiate în filozofie care nu l'au prea citit pe filozoful din Königsberg, mă gândesc că ceva despre dânsul ar fi interesant.

Kant s'a născut la Königsberg și a murit octogenar în o rasă sau natal, fără să-și părăsiască vre-o dată. Întâmil lui spun că nu-1 plăcea geografia și de acela din țară suprafața pe mântului Kant n'a cunoscut decât cei câteva kilometri pătrați ai Königsbergului și cu toate acestea a fost cel dintâi om care a căutat să explice într-un mod științific măsura lumii (celebra ipoteză a lui Kant și Laplace, căzută în disgrație mai târziu).

Cum Kant a ajuns cu mîntea lui până la cele mai depărtate graniți ale rațiunii omenestii, a fost firesc să compare rațiunea cu geografia și să considere pe David Hume (celebru filozof englez) ca unul din „geografii rațiunii omenestii”, care a expus într-un mod îndrăzneț principiul cauzalității.

Cum geografia are graniți mîntului fiind un simplu glob de 40.000 km. înconjur, care într-o zi va fi complet cunoscut datorită aviației moderne, rațiunea are și ea granițe. Vorba e până la ce granițe vor putea ajunge viitorii geografi ai Rațiunii?

Ar trebui să vorbim ceva despre Teoria Cunoașterii, când pomenea de granițele rațiunii. Nu e locul s'o facem acum dar vom rezerva și acestui subiect un capitol întreg, când vom expune și răzuița dintre Dietzgen, filozoful Socialismului (fost un simplu lucrător tăbăcar toată viața lui) și Dubois Raymond (fost rector al Universității din Berlin); Dietzgen cunoștea filozofia tot atât de bine ca meseria lui, adversarii săi au fost pur și simplu tâbăciți.

INTELIGENȚA SUPREMA

Giovanni Papini, unul din scriitorii revoluționari contemporani *) e un adept atât de fanatic al Inteligenței încât o consideră ca bunul suprem al Omenirii.

— „Mai întâi de toate Geniul. Dar îndată după acesta, pe latura lăută a lumii nu număr decât inteligența. Nu privește decât inteligența. Nu cauză decât inteligența...”

— „Fertice aproape rară și necunoscută de-a pricepe, de-a înțelege totul...”

— „Voluptate perpetuă de-a privi în plîm bină lucrurile, de de-asupra și de desubi, de dinlăuntru și din toată părțile...”

— „Extaz suprem de-a inventa și de-a descoperi. Plăcere de-a vedea țepete sub cuvinte, contradicțiile în logică, bestialitatea în seriozitate, înțepina în axioma, sub înțelesul între rânduri, înțelepciunea în nebunie și multe de ane ce vor veni, în bătaia unei secunde.”

— „Mândrie amară și primejdioasă de-a te simți inteligent între milioane de imbecili.”

Am reprodus aceste fragmente frumoase din „Imnul inteligenței” lui Papini (tradus din italianește de d. A. Cotruș) pentru că ne vor folosi mult în analiza inteligenței supreme.

Vom rezuma în cronica viitoare câteva capitole din „Critica Rațiunii pure” și vom insista asupra Cenzurii Rațiunii pentru a ne putea ocupa de aria stemeilor, tratate de Kant sub numele de „Arhitectonica rațiunii pure” în metodologia lui transcendențială.

Iaș. 20 Nov. 1922.

L. FLORIN

*) Despre Papini s'a scris în „Adevărul Literar” articole de Eugen Bolvis s. a. Fragmentele reproduse sunt după traducerea d-lui A. Cotruș, publicată în A. L. No. 104.

Advertisement for Cointreau Imperial Maestic liqueur, featuring the brand name and decorative elements.